

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1636/2019
15.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиље-противтужене АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Јовановић, адвокат из ..., против туженог-противтужиоца „Трајал корпорација“ АД Крушевац, ради поништаја решења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији тужиље-противтужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2829/18 од 12.02.2019. године, у седници већа одржаној дана 15.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље-противтужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2829/18 од 12.02.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу П1 113/2017 од 15.03.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев па су поништена решење туженог о упућивању на одсуство због прекида рада бр. ... од 24.02.2017. године и решење о отказу уговора о раду бр. ... од 07.04.2017. године и обавезан је тужени да тужиљу врати на рад. Ставом другим изреке, усвојен је противтужбени захтев туженог-противтужиоца, па је обавезана тужиља-противтужена да туженом-противтужиоцу изврши повраћај новчаног износа од 340.973,27 динара исплаћеног на име отпремнине са законском затезном каматом на овај износ почев од 10.11.2017. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 123.750,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Апелациони суд у Крагујевцу је одлучио о жалби туженог, донетом пресудом Гж1 2829/18 од 12.02.2019. године којом је преиначио првостепену пресуду у ставовима првом и трећем изреке, тако што је одбио, као неоснован, тужбени захтев тужиље за поништај решења о упућивању на одсуство због прекида рада бр. ... од 24.02.2017. године туженог и решења о отказу уговора о раду бр. ... од 07.04.2017. године туженог, као захтев да се обавезе тужени да тужиљу врати на рад и одлучио да свака странка сноси своје трошкове поступка. Одбијен је, као неоснован, захтев тужиље за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је изјавила ревизију, наводећи да се она изјављује из разлога утврђених чланом 407.ЗПП.

Тужени је доставио одговор на ревизију.

Испитујући побијену пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Битна повреда из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се у ревизији указује, није предвиђена као ревизијски разлог чланом 407. став 1. ЗПП. Ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП могу бити битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 6, 8, 10. и 11. овог закона, под условом да су истицане и у жалби, односно да су учињене у поступку пред другостепеним судом. У поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба Закона о парничном поступку, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП. У конкретном случају, нема ни пропуста у одлучивању другостепеног суда, који одлучио у границама жалбом побијаног, и то тако што је прихватио чињенично стање утврђено првостепеном пресудом и за донету одлуку изнео правне разлоге у односу на које ревизија није основана. Наводи ревизије у вези са чињеницама не уживају значај, имајући у виду да је чланом 407. став 2. ЗПП изричито прописано да ревизија не може да се изјави због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

У правноснажно окончаном поступку је утврђено да је тужила била у радном односу код туженог по основу уговора о раду од 12.12.2013. године, распоређена на послове администратора евидентичара, све до 10.04.2017. године, када јој је решењем туженог бр. ... од 07.04.2017. године престао радни однос као технолошком вишку због потребе за обављањем послова на које је распоређен услед економских и организационих промена. Претходно, тужила је решењем туженог бр. ... од 24.02.2017. године упућена на одсуство због прекида рада до којег је дошло без њене кривице, а из разлога који је настао на страни послодавца у околностима да у започетим активностима ради спровођења социјалног програма, више није могао да обезбеди обављање послова радног места тужиле, при којима је тужила одбила понуду да користи годишњи одмор у трајању од 30 радних дана почев од 27.02.2017. године. Утврђено је да је тужени 20.02.2017. године донео Правилник о организацији и систематизацији послова који је истог дана објавио на огласној табли, а ступио на снагу 01.03.2017. године, којим је укинута тужилино радно место. Одбор директора туженог је 13.03.2017. године утврдио предлог Програма решавања вишка запослених који је 24.03.2017. године усвојен и достављен Националној служби за запошљавање и самосталном синдикату који су се у вези са тим изјаснили. Решењем туженог бр. ... од 07.04.2017. године тужили је престао радни однос као технолошком вишку због престанка потребе за обављањем послова на које је распоређена услед економских и организационих промена и исплаћена јој је отпремнина у износу од 340.973,27 динара.

Имајући у виду тако утврђено чињенично стање, правилно је другостепени суд применио материјално право када је одлучујући о жалби туженог преиначио

првостепену пресуду и одбио, као неоснован, тужбени захтев тужиле за поништај оспорених решења, као и захтев за враћање на рад.

Одредбом члана 179. став 5. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...75/2014) важећој у време престанка радног односа тужиле, тачком 1. прописано је да запосленом може да престане радни однос ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

Испитујући законитост решења о отказу уговора о раду, другостепени суд је правилно закључио да је настао отказни разлог из цитиране одредбе члана 179. став 5. Закона о раду, јер је код туженог-противтужиоца као послодавца дошло до технолошких, економских и организационих промена, због чега је тужени донео Програм решавања вишка запослених и Правилник о организацији и систематизацији послова, којим је тужилино радно место укинато, при чему тужени није био у могућности да тужилу премести на друго радно место. Због тога је тужиле престао радни однос као технолошком вишку и тужени јој је исплатио отпремнину. Правилно је одбијен и захтев тужиле за враћање на рад, јер одлука у том делу зависи од законитости оспорене одлуке. Решење о упућивању на плаћено одсуство последица је настале ситуације код послодавца, као основа за примену члана 116. став 1. Закона о раду.

Како се критеријуми за утврђивање вишка запослених примењују само у ситуацијама када долази до смањења броја извршилаца на истом радном месту, а не и у случајевима када долази до укидања радног места, неосновани су ревизијски наводи да је решење о престанку радног односа тужиле незаконито јер тужени није применио основне и допунске критеријуме у овом конкретном случају. Осим тога, послодавац може запосленог упутити на одсуство и због смањења обима рада, па је неосновано и указивање у ревизији да нису испуњени законски услови из члана 116. став 1. Закона о раду за доношење оспореног решења од 24.02.2017. године којим је тужиле упућена на плаћено одсуство.

Усвајајућа одлука о евентуалном противтужбеном захтеву туженог за повраћај исплаћене отпремнине није била предмет жалбеног побијања, она нема утицаја на другачији исход спора о законитости решења о престанку радног односа, јер не значи да ће бити извршена код оваквог исхода спора.

С обзиром да се ни осталим наводима ревизије не доводи у сумњу правилност и законитост побијене пресуде, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић